

Studieretningsprojektet på STX (2024-25)

Hvad er studieretningsprojektet (SRP)?

SRP er en større skriftlig opgave på 15-20 sider, som skrives fra **31.marts-11.april** og forsvares mundtligt i **eksamensperioden i maj-juni**. Opgaven skrives som udgangspunkt i 2 fag, og processen minder meget om studieretningsopgaven (SRO) i slutningen af 2.g.

I undervisningsministeriets læreplan (bilag 129 om SRP) er der følgende faglige mål for SRP:

Eleverne skal kunne:

- afgrænse, formulere og begrunde en problemformulering på baggrund af en kompleks faglig problemstilling*
- besvare en stillet opgaveformulering, således at der er overensstemmelse mellem opgaveformuleringen og opgavebesvarelsen*
- planlægge og gennemføre en undersøgelse af en problemstilling med anvendelse af viden, kundskaber og metoder fra indgående fag*
- demonstrere faglig indsigt og fordybelse ved at beherske relevante faglige mål i indgående fag og ved at sætte sig ind i relevante nye faglige områder*
- udvælge, anvende og kombinere forskellige faglige tilgange og metoder*
- udvælge, bearbejde og strukturere relevant materiale*
- gøre sig metodiske og basale videnskabsteoretiske overvejelser i forbindelse med behandling af en kompleks faglig problemstilling*
- skriftligt formidle et fagligt område og beherske fremstillingsformen i en faglig opgave, herunder citatteknik, noter, kildefortegnelse, omfang og layout*
- mundtligt formidle et fagligt arbejde og de væsentligste konklusioner samt indgå i en faglig dialog herom.*

Oversat til lidt mere almindeligt dansk betyder det, at du skal *afgrænse og vinkle et emne og derefter skrive en opgave, der involverer 2 fag*. Opgaven skrives ud fra en *opgaveformulering*, som dine vejledere laver på baggrund af vejledningsprocessen og den *problemformulering*, du selv afleverer i februar (se lectio).

Når du skriver opgaven, skal du leve op til almindelige standarder inden for akademisk skrivning, herunder bruge fodnoter, litteraturliste, lave indholdsfortegnelse og resumé, præcis som i "øve-opgaverne" DHO og SRO i 1.g og 2.g. Til den mundtlige eksamen skal du fremlægge din opgaves væsentligste konklusioner samt reflektere over, hvilke metoder du har brugt og hvorfor. Desuden skal du inddrage basal videnskabsteori, ligesom du skulle til SRO-årsprøven i 2.g.

Hvilke fag kan indgå i SRP?

Hovedreglen er, at opgaven skrives i to fag, ”...*hvoraf mindst ét fag er på A-niveau og mindst ét fag er et studieretningsfag*” (citat fra UVM-bilag 129 om SRP). Hvis det ene fag både er studieretningsfag og A-fag, kan der kombineres med C-niveau-fag.

(Se også intro-powerpoint om SRP om fagvalg, vejledning mv.)

Problemformulering (afleveres i februar, se lectio)

I forbindelse med SRP-vejledningen fra november til og med januar får du hjælp til at vinkle og afgrænse dit emne, så det bliver overkommeligt at skrive om. Herudover kan du gå på biblioteket og få hjælp til materialesøgning. I slutningen af vejledningsprocessen skal du aflevere en *problemformulering*. Her skriver du kort og præcist, hvad du vil undersøge i din opgave, og hvilke materialer og metoder, du vil bruge. Du har før prøvet at arbejde med problemformulering i forbindelse med SRO, så processen er ikke ny for dig.

I UVM's vejledning til SRP (2024-version, s.16) beskrives problemformuleringen sådan her:

Problemformuleringen skal indeholde en kort afgrænsning af den faglige problemstilling ved at angive:

- 1) hvad der skal undersøges og analyseres,*
- 2) hvilke materialer, der tænkes inddraget,*
- 3) hvilke faglige metoder, der forventes benyttet.*

Det kan være en god ide, at problemformuleringen indeholder et overordnet spørgsmål og et antal underspørgsmål.

Problemformuleringen skriver du ved at udfylde det dokument, du får af skolen (afleveres i lectio).

Opgaveformulering (udleveres via Netprøver.dk ved skriveperiodens start)

Med udgangspunkt i din problemformulering skriver dine vejledere en opgaveformulering.

Det er denne opgaveformulering, du skal besvare i din SRP-opgave!

Hvis du har været aktiv i vejledningsperioden, vil den ikke rumme de store overraskelser i forhold til problemformuleringen, du tidligere har afleveret. Dog *skal* der være noget ukendt i en opgaveformulering for at sikre, at opgaven ikke kan skrives på forhånd. Det ukendte element kan fx være et ekstra bilag, du skal forholde dig til i diskussions- eller vurderingsdelen af opgaven.

Formelle krav til opgaven (se også manualerne på [linket start.cabh.dk](http://linket.start.cabh.dk)>DHO, SRO, SRP)

Besvarelsen skal have et omfang på 15-20 sider á 2400 anslag (i gennemsnit, dvs. i alt max 48.000 anslag), inklusive mellemrum, kommaer mv. Forside, indholdsfortegnelse, fodnotetekst, litteraturliste, illustrationer og bilag indgår ikke i de 15-20 sider, men resuméet hører med.

Opgaven skal indeholde følgende:

- 1. Forside**
- 2. Resumé på dansk**
- 3. Indholdsfortegnelse**
- 4. Indledning**
- 5. Opgavens hovedafsnit (redegørelse, analyse, vurdering/diskussion)**
- 6. Konklusion**
- 7. Litteratur- og materialeliste**
- 8. Noter (løbende fodnoter)**
- 9. Evt. bilag**

Hvad skal med under de forskellige punkter?

1. Forside

Forsiden er den opgaveformulering, du har fået fra Netprøver.dk. Her står alle nødvendige oplysninger, inklusive opgaveformuleringen. (Hvis du ønsker at lave en ekstra, mere illustrativ forside, kan du lægge den ind umiddelbart efter, men det er ikke nødvendigt).

2. Resumé på dansk

Som led i din besvarelse af opgaven skal du udarbejde et kort resumé. Resuméet skal i koncentreret form præsentere din undersøgelse og dens vigtigste resultater. Det skal i sig selv udgøre en meningsfuld helhed og skal kunne forstås uafhængigt af selve opgavebesvarelsen. Resuméet skal fylde ca 10-15 linjer og anbringes lige før indholdsfortegnelsen. (Se evt. *Manual til resumé*).

3. Indholdsfortegnelse

Brug en hel side til indholdsfortegnelsen. Den skal afspejle og vise din disponering af stoffet. Hvert hoved- og underafsnit skal have et *nummer*, en *overskrift* og et *sidetal*. Indholdsfortegnelsens afsnitoverskrifter og tal skal være identiske med overskrifterne inden i opgaven.

Husk også, at dine overskrifter skal være dækkende for indholdet i de enkelte afsnit – undlad derfor blot at kalde et afsnit for f.eks. ”Redegørelse”. Skriv, hvad der gøres rede for, fx ”Redegørelse for de socio-økonomiske forhold i vikingetiden”. På grund af sidetallene kan indholdsfortegnelsen først færdiggøres til allersidst. Du kan med fordel bruge den funktion i Word, som automatisk genererer en indholdsfortegnelse ud fra de hoved- og underoverskrifter, der findes i opgaveteksten. (Se hvordan i denne youtubetutorial: <https://www.youtube.com/watch?v=0eC-yamdsol>).

4. Indledning

Indledningen er meget vigtig. Det er her, du fører læseren ind i opgaven ved at præsentere, hvad du vil undersøge, hvorfor og hvordan. Opgaveformuleringen fra Netprøver.dk skal *ikke* bare copy-pastes ind i indledningen, men i praksis vil din indledning bestå af en selvstændig *formidling af opgaveformuleringens fokus/vinkel*. Du kan med fordel bruge følgende nøglespørgsmål som en slags styrepinde for indledningen:

- Hvad skriver jeg om? (overordnet **emne/problemstilling**)
- Hvorfor har jeg valgt dette emne/problemstilling? (begrundelse for **faglig relevans**, fx aktualitet, fremtidsperspektiver el. lign.)
- Hvilket **overordnet spørgsmål** + **underspørgsmål** søger jeg svar på?
- Hvilke **fag** bruger jeg, og hvorfor er de relevante til at besvare det overordnede spørgsmål?
- Hvilke **materialer/kilder** bruger jeg?
- Hvilke **faglige metoder** bruger jeg?

Da indledningen skal give et overblik over *hele* opgaven, kan du først skrive den helt færdig, når resten af opgaven er færdig. Indledningen skal nemlig ”spejle” konklusionen i den forstand, at det overordnede spørgsmål, som stilles i indledningen, skal besvares i konklusionen.

5. Opgavens hovedafsnit (1.redegørelse, 2.analyse, 3.diskussion/vurdering)

Denne del af besvarelsen er opgavens hoveddel og derfor også den, der fylder mest. Det er her, selve din undersøgelse finder sted, og du lever op til opgaveformuleringens krav.

Afsnit:

- Opgavens hoved- og underafsnit markeres tydeligt med overskrifter og nummer (som skal svare til indholdsfortegnelsen).
- I nogle fag anbefales det at afslutte hvert *hovedafsnit* (det redegørende, analyserende og diskuterende afsnit) med et par linjers sammenfatning/delkonklusion. Spørg dine vejledere, om det gælder i dine valgte fag.

- Det er pæneste layoutmæssigt, hvis hvert hovedafsnit starter på en ny side (brug sideskiftfunktion i Word)

6. Konklusion

I opgavens konklusion sammenfatter du *resultaterne* af din undersøgelse. Hvad har du fundet ud af? Du besvarer *det overordnede spørgsmål*, som er stillet i indledningen, og opsummerer kort og velreflekteret, hvad du er nået frem til i løbet af opgavens hovedafsnit.

Det, der nævnes i konklusionen, må kun bygge på forhold, der allerede *er* behandlet i opgaven – nye emner og materialer må altså ikke tages frem i konklusionen – men hvis det er relevant, kan du afslutningsvis perspektivere/aktualisere emnet.

7. Litteratur- og materialeliste

Litteratur- og materialelisten anbringes til slut på en side for sig. Den bør være en samlet fortegnelse over alt benyttet materiale – altså alle bøger, artikler, websites o. lign., der er anvendt i opgaven. Listen skal indeholde alt det materiale, der rent faktisk er brugt i opgaven – og kun det!

(Se også Manual til litteraturliste – og tal med dine vejledere om, hvilken tradition der er for litteratur- og materialeliste i de pågældende fag. Der er forskellige måder at gøre det på; i nogle fag deler man fx op i primærkilder og sekundærkilder).

8. Fodnoter

- Alle *litteratur- og kildehenvisninger* anbringes i fodnoterne. Vær opmærksom på, at der findes adskillige måder, hvorpå man kan lave fodnoter. *Vælg én måde, og gennemfør den konsekvent gennem hele opgaven!* (Du kan se konkrete eksempler på, hvordan man kan gøre, i *Manual til fodnoter*).

- *Noter/realkommentarer* er korte oplysninger om personer, begreber eller fænomener, der vil virke tyngende i selve opgaveteksten. De anbringes derfor i en fodnote.

9. Evt. bilag

Bilag til opgaven kan være uddrag af centrale tekster, tabeller, figurer, spørgeskemaer, digte, billeder eller avisudklip, der kan være vanskelige at fremskaffe for læseren. Du kan også vedlægge anvendte internetsider/screenshots som bilag. Husk, at bilag *ikke* tæller med i omfanget på 15-20 sider.

Husk i øvrigt:

- **Sidetæl og navn** på alle opgavens sider (brug sidehovedfunktion)
- **1½ linjeafstand** (normal linjeafstand), i gennemsnit **2400 anslag** pr. side og **margen** ca. 2 cm.
- **Overskrifter** på alle hoved- og underafsnit. Disse overskrifter placeres både i indholdsfortegnelsen og inde i opgaven.
- **Citat:** Citater i opgaven fra kilder/tekster kræver altid anførselstegn + evt. kursiv og nøjagtig henvisning. Citatet skal være 100 % korrekt gengivet. For ikke at citere for meget kan du veksle mellem **direkte og indirekte citat** (parafraze), når kilder/tekster anvendes. I begge tilfælde skal der henvises til teksten i en fodnote. (Se også *Manual – citatformer*)
- **Litteratur- og materialehenvisninger:** Fodnotehenvisning til kilde gives hver gang, man bruger en oplysning eller pointe, der er "lånt" fra de bøger, artikler el. websites, man har læst for at besvare opgaveformuleringen. Giv hellere for mange end for få litteraturhenvisninger.

Generelle kvalitetskriterier

De faglige kriterier

- Er den stillede opgave besvaret ud fra de formulerede krav (opgaveformuleringens krav + de faglige mål for SRP i ministeriets læreplan)?
- Er der benyttet relevant fagligt baggrundsstof for besvarelsen (bøger, artikler mv.)?
- Er stoffet behandlet på flere taksonomiske niveauer?

De formelle kriterier

- Indeholder opgaven det, den skal (jf. side 2 dette dokument)?
- Er der præcise litteraturhenvisninger i fodnoterne samt fyldestgørende dokumentation for pointer og konklusioner?
- Er alle kilder oplyst?
- Er noter og litteraturliste i orden?

De formidlingsmæssige kriterier

- Er stoffet formidlet på en tilfredsstillende måde?
- Er fremstillingen overskueligt disponeret, og er sproget klart og fagligt præcist (herunder relevant brug af fagbegreber)?
- Holder opgavebesvarelsen sig inden for 15-20 sider?

I øvrigt henvises til følgende dokumenter, sites og bøger:

De små 1-sides-manualer til fodnoter, litteraturliste, resumé mv. fra bogen *Guide til store skriftlige opgaver*, Gyldendal 2012, findes på start.cabh.dk > DHO, SRP, SRP.

Her ligger også vejledningsblanketter, problemformuleringsdokument og materiale til den mundtlige eksamen.

Karsten Christensen Bach m.fl.: *Sådan skriver du SRP*, Forlaget Columbus, 2021.

UVM's læreplan for Studieretningsprojektet på dette link: <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2017/stx-laereplaner-2017> (scroll ned, og klik på Studieretningsprojektet).